

Δεκαετή φυλάκιση και βαρύτατα πρόστιμα προβλέπει το νέο νομοσχέδιο για το περιβάλλον

Ποινή φυλάκισης έως δύο έτη και πρόστιμο από 10.000 - 60.000 ευρώ αντιμετωπίζει όποιος ασκεί δραστηριότητα χωρίς την απαιτούμενη άδεια
"Η" 4/2

Του Κασσιανού Τζέλη
ktzelis@pegasus.gr

Με βαριές ποινικές κυρώσεις που μπορούν να φτάσουν έως και τα δέκα χρόνια φυλάκισης άλλα και βαρύτατα πρόστιμα που φτάνουν τα 500.000 ευρώ θα απειλούνται πλέον όσοι με τις επιχειρηματικές τους ή άλλες δραστηριότητες προκαλούν ρύπανση του περιβάλλοντος και κατ' επέκταση απειλούν τη δημόσια υγεία.

Βαριά είναι και τα πρόστιμα που επιβάλλονται στα νομικά πρόσωπα καθώς και οι ποινές που μπορούν να φτάσουν μέχρι και σε οριστικό «λουκέτο».

Αυτό προβλέπει το νομοσχέδιο για την ποινική προστασία του περιβάλλοντος που κατατέθηκε από το υπουργείο Περιβάλλοντος και συζητείται στη Βουλή.

Ουσιαστικά πρόκειται για ενίσχυση (με ενσωμάτωση σχετικής κοινοτικής οδηγίας) του υφιστάμενου πλαισίου προστασίας του περιβάλλοντος. Με απλά λόγια, το ζητούμενο παραμένει το αν μπορούν να εφαρμοστούν οι νόμοι στην πράξη. Να σημειώσουμε ότι η ελληνική κυβέρνηση επισήμως αποδέχτηκε (μέσω της επιδημιολογικής μελέτης που εκπόνησε το υπουργείο Υγείας) τη σύνδεση των καρκινογενέσεων στην περιοχή των Οиноφύτων με τη βιομηχανική ρύπανση. Ωστόσο, δεν επιβλήθηκαν ποινικές κυρώσεις παρά μόνο πρόστιμα που δεν θεωρούνται και ιδιαίτερα μεγάλα για τα οικονομικά δεδομένα των βιομηχανιών και σε πολλές περιπτώσεις πληρώθηκαν μειωμένα, κατόπιν δικαστικών προσφυγών. Την ίδια στιγμή, ωστόσο, αναζητείται το 20% των προστίμων που έχουν επιβληθεί τα τελευταία χρόνια ύστερα από ελέγχους των επιθεωρητών περιβάλλοντος. Σύμφωνα με όσα είπε ο υπουργός Περιβάλλοντος στη Βουλή, έχει εισπραχθεί το 80% των προστίμων. Στο 20% που απομένει, ωστόσο, συμπεριλαμβάνονται και πρόστιμα που έχουν υποβληθεί με υπουργική απόφαση και είναι και τα πιο μεγάλα.

Τι προβλέπει το νομοσχέδιο

Πάντως, στο νομοσχέδιο του υπουργείου Περιβάλλοντος προβλέπονται τα εξής:

- Ποινή φυλάκισης έως δύο έτη και πρόστιμο από 10.000 - 60.000 ευρώ αντιμετωπίζει όποιος ασκεί δραστηριότητα ή επιχείρηση χωρίς την απαιτούμενη, βάσει του νόμου αυτού, άδεια ή αν έχει υπερβεί τα όρια αυτής.
- Φυλάκιση ενός έτους και πρόστιμο από 3.000 - 60.000 ευρώ αντιμετωπίζει όποιος προκαλεί ρύπανση του περιβάλλοντος με τις δραστηριότητές του. Εάν η πράξη αυτή τελέστηκε από κάποιον που σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον οικονομικό ή υλικό όφελος, επιβάλλεται ποινή φυλάκισης τουλάχιστον δύο ετών και πρόστιμο από 20.000 - 150.000 ευρώ. Εάν το συνολικό όφελος που ο παραπάνω έχει αποκομίσει είναι άνω των 73.000 ευρώ επιβάλλεται δεκαετής κάθειρξη και πρόστιμο από 60.000 - 200.000 ευρώ. Τις ίδιες ποινές αντιμετωπίζει κι όποιος κατ' εξακολούθηση παραβαίνει το σχετικό νόμο και το συνολικό όφελος που αποκόμισε είναι άνω των 15.000 ευρώ.
- Φυλάκιση έως 2 έτη και πρόστιμο 20.000 - 150.000 ευρώ επιβάλλεται σε όποιον δημιούργησε κίνδυνο σοβαρής και ευρείας ρύπανσης. Η φυλάκιση φτάνει τα δέκα έτη και το πρόστιμο έως και 500.000 ευρώ εάν έχει δημιουργήσει κίνδυνο θανάτου εμβρύου ή ανθρώπου ή κίνδυνο βαριάς σωματικής ή πνευματικής βλάβης.
- Εάν η ρύπανση προκλήθηκε προς όφελος νομικού προσώπου από φυσικό πρόσωπο (πρόεδρος, διευθύνων σύμβουλος, εντατελμένοι σύμβουλοι κ.λπ.), πέραν των ποινών προς τον τελευταίο, επιβάλλονται στην εταιρεία πρόστιμο μέχρι του τριπλάσιου του οφέλους που επιτεύχθηκε ή επιδιώχθηκε, προσωρινή ή σε περίπτωση υποτροπής οριστική απαγόρευση άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας και πρόσκαιρο ή οριστικό αποκλεισμό από δημόσιες ενισχύσεις.

Αδικήματα

- Η απόρριψη, εκπομπή ή εισαγωγή ποσότητας υλικών ή ακτινοβολίας στον αέρα, το έδαφος ή το νερό, που προκαλεί ή ενδέχεται να προκαλέσει το θάνατο ή σοβαρές σωματικές βλάβες σε πρόσωπα ή ουσιαστικές βλάβες στην ποιότητα του αέρα, την ποιότητα του εδάφους, την ποιότητα του νερού ή στα ζώα ή τα φυτά.
- Η συλλογή, μεταφορά, ανάκτηση ή διάθεση αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της επιχειρησιακής εποπτείας των πράξεων αυτών και της επακόλουθης συντήρησης των εγκαταστάσεων διάθεσης, και συμπεριλαμβανομένων δράσεων που εκτελούνται από εμπόρους ή μεσίτες (διαχείριση των αποβλήτων), που προκαλούν ή ενδέχεται να προκαλέσουν το θάνατο ή σοβαρές σωματικές βλάβες, σε πρόσωπα, ή ουσιαστικές βλάβες, στην ποιότητα του αέρα, στην ποιότητα του εδάφους ή στην ποιότητα του νερού, ή στα ζώα ή τα φυτά.
- Η αποστολή αποβλήτων ανεξάρτητα από το εάν εκτελείται ως ενιαία μεταφορά ή ως πολλαπλές μεταφορές που φαίνονται αλληλένδετες.
- Η λειτουργία μονάδας η οποία εκτελεί επικίνδυνες δραστηριότητες ή στην οποία αποθηκεύονται ή χρησιμοποιούνται επικίνδυνες ουσίες ή παρασκευάσματα και η οποία προκαλεί ή ενδέχεται να προκαλέσει, εκτός της μονάδας, το θάνατο ή σοβαρές σωματικές βλάβες σε πρόσωπα ή ουσιαστικές βλάβες στην ποιότητα του αέρα, την ποιότητα του εδάφους ή την ποιότητα του νερού ή στα ζώα ή τα φυτά.
- Η παραγωγή, η επεξεργασία, η διαχείριση, η χρήση, η κατοχή, η αποθήκευση, η μεταφορά, η εισαγωγή, η εξαγωγή ή η διάθεση πυρηνικών υλικών ή άλλων επικινδύνων ραδιενεργών ουσιών που προκαλούν ή ενδέχεται να προκαλέσουν θάνατο ή σοβαρή σωματική βλάβη σε πρόσωπα ή ουσιαστική βλάβη στην ποιότητα του αέρα, την ποιότητα του εδάφους ή την ποιότητα του νερού, ή στα ζώα ή τα φυτά.
- Η θανάτωση, ο αφανισμός, η κατοχή ή η σύλληψη προστατευόμενων ειδών της άγριας χλωρίδας ή πανίδας, εξαιρουμένων των περιπτώσεων που η συμπεριφορά αφορά αμελητέα ποσότητα αυτών των ειδών και έχει αμελητέο αντίκτυπο στο καθεστώς διατήρησης των ειδών.
- Η εμπορία με προστατευόμενα είδη άγριας πανίδας ή χλωρίδας ή μερών ή παραγώγων αυτών, εξαιρουμένων των περιπτώσεων που η συμπεριφορά αφορά αμελητέα ποσότητα των ειδών αυτών και έχει αμελητέο αντίκτυπο στο καθεστώς διατήρησης των ειδών.
- Κάθε συμπεριφορά που προκαλεί την ουσιαστική υποβάθμιση του οικοτόπου/ενδιαιτήματος μέσα σε προστατευόμενη περιοχή.
- Η παραγωγή, εισαγωγή, εξαγωγή, διάθεση στην αγορά ή η χρήση ουσιών που καταστρέφουν τη στιβάδα του όζοντος.

04/02/2012